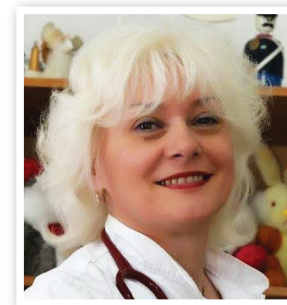

Kašalj je samo simptom

Kašalj je obrambeni refleks sa zadaćom eliminacije sekreta iz dišnih putova, u cilju sprječavanja spuštanja sekreta, a time i uzročnika bolesti, u donje dišne putove, kako bi se zaustavilo širenje bolesti i mogućnost komplikacija.

Mirjana Kolarek Karakaš
dr.med. spec. pedijatar

U slučaju infekcije donjih dišnih putova, kašalj omogućuje eliminaciju sekreta i brže ozdravljenje.

Sve se odvija po principu „Refleksnog luka“ koji kreće od podražaja u nosu, sinusima, glasnicama, dušniku, bronhima, koji prenose impulse putem živčanih putova do živčanih centara u produženoj moždini, pod nadzorom kore mozga. Tu počinju živčani putovi koji prenose podražaje prema izvršnim organima (mišići glasnica, dušnika, bronha, ošita, međurebrenih, trbušnih i lumbalnih mišića, koji pomažu eliminaciji sekreta.

UZROCI NASTANKA KAŠLJA

Podražaj:

- mehanički
- toplinski
- kemijski
- infekcijski (virusi, bakterije, gljivice).

VANJSKI PODRAŽAJI

- čestice prašine, plinovi
- nagle promjene u temperaturi okoline, prijelaz iz hladnog na toplo
- nastaje posljedica nagomilavanja sekreta u donjim

dišnim putovima.

- bolesti izvan dišnog sustava, GERB gastroezofagealni refluks, vraćanje hrane iz želuca u jednjak.

- kod mlađe djece imati na umu mogućnost aspiracije stranog tijela (kikiriki, sitne igračke, tvrdi bomboni)
- psihosomatske bolesti (nakašljavanje).

VRSTE KAŠLJA

Produktivan:

- kašljem izbacujemo sekret iz dišnih putova te pomažemo aktivnost trepetiljka epitela dišnih putova
- produktivan, vlažan kašalj se ne smije zaustavljati lijekovima za suzbijanje kašlja (ako je prisutan vlažan kašalj, sekret treba izbaciti).
- mala djeca, osobito novorođenčad i dojenčad, sekret gutaju jer ga ne znaju ispljunuti te ga eliminiraju stolicom koja je svojim sadržajem sluzava, ali mogu i povratiti što je dobro, važno je odstraniti ga iz dišnih putova.

Neproductivan, suh:

Nesvrshodan, čak i štetan zbog mogućeg oštećenja sluznice, krvarenja nastalih pucanjem

sitnih krvnih žilica, širenja infekcije (mogući simptom brojnih bolesti pluća, pleure, nosa, paranasalnih sinusa, grla, uha, srca, jednjaka, želuca (GERB), limfatičkih struktura u prsištu koji pritišću na dišni sustav.

PO ZVUKU RASPOZNAJEMO VRSTU KAŠLJA

- suhi, grčeviti kašalj (magareći kašalj kod hripavca).
- promukao poput „laveža psa ili tuljana“
- produktivan (bronhitis, upala pluća, cistična fibroza).
- dvoglasan, bitonalan (suženje dušnika ili bronha zbog pritiska izvana).
- suzdržani kašalj (otežano disanje, astmatski

napad, upalni proces pluća i porebrice, bol).
- zviždanje u prsima, uporan suhi kašalj uz popratni zvuk sličan zvižduku, otežano disanje, pogoršanje noću i u naporu, pod utjecajem alergena, prašine, dima, u blizini dlakavih životinja.

Kašalj koji se ponavlja sezonski, svako proljeće, kasno ljeto, svake godine u istim mjesecima, pobuđuje sumnju na alergijsku povezanost na neki alergen izvana, pelud trava, korova, stabla.
Na alergiju sumnjamo dodatno, imajući u vidu podatak da je netko od roditelja alergičan.

KADA SE ZBOG KAŠLJA JAVITI LIJEČNIKU?

Kod akutne respiratorne bolesti, od obične prehlade sa sekrecijom iz nosa do upale sinusa ili upale

pluća, kašalj je gotovo redovita pojava. Obično počinje kao suh, neproduktivan, zbog upalnog podražaja sluznice. Nakon nekoliko dana može postati vlažan, produktivan zbog pojačanog lučenja sluzi.

Sekret se stvara u gornjim dišnim putovima (nos, sinusi, ždrijelo, adenoidne vegetacije ili „treća mandula“).

Odlazak liječniku ovisi o više faktora. Prvenstveno o dobi djeteta (nije svejedno da li kašlje dojenče od 2 mjeseca ili dijete od 10 godina), da li je prisutna povišena temperatura (iznad 38 stupnjeva C), važan je zvuk - ako kašalj zvuči poput „laveža psa“ apsolutno otići odmah, ako dijete hvata zrak, ne može udahnuti ili izdahnuti, jednako tako! **Kod sumnje na strano tijelo u dišnim putovima, hitno u bolnicu!**
Na strano tijelo u dišnom sustavu posumnjamo ako dijete počne iznenada, grčevito kašljati, bez temperature, bez prethodnih simptoma respiratorne bolesti, osobito ako je mlađe, do 3-4 godine života, ako se igralo s nekim sitnim djelovima igračaka.

U slučaju kašlja, u slučaju pojave simptoma bilo koje bolesti, jako je važno procijeniti opće stanje djeteta.

Ako je dijete afebrilno, temperatura ispod 38 stupnjeva C, dobro jede, pije tekućinu, igra se, normalno diše, ne „zviždi“ mu u prsima, nema drugih znakova bolesti, ne treba odmah posjećivati doktora.

Mirovanje i topli čaj su lijek. Kod sekrecije iz nosa koriste dekongestivne kapi za nos. Može

se primijeniti neki sirup na biljnoj bazi za lakše iskašljavanje. Sirupe za zaustavljanje kašlja ne davati na svoju ruku prije nego doktor posluša dijete. Važan je unos vitamina konzumacijom voća i povrća.

Ako kašalj traje dulje od dva tjedna, bez prekida, svakako se javiti doktoru!!

NA KRAJU VAŽNO JE PONOVI

Kašalj nije bolest, kašalj je samo simptom!
Kod izostanka drugih znakova bolesti liječi se simptomatskom terapijom, a ne antibioticima!
Ovisno o uzroku i dobi djeteta simptomatska terapija uključuje (ekspektorans ili antitusik, inhalacije, kapi za nos, balzami za tijelo).
Važan je unos tekućine (topli čaj ili voda), zbog nadoknade izgubljene tekućine, ali i zbog razrjeđivanja sekreta kako bi ga bilo lakše iskašljati.

Svježi zrak!

Provjetravati prostoriju u kojoj boravi!

Mirovanje!

Jačanje imuniteta, uravnotežena prehrana, vitamini!

Konzultacija s vašim liječnikom!

Specijalistička pedijatrijska ordinacija
Mirjana Kolarek Karakaš, dr. med.
spec. pedijatar
Kolodvorska 20, Varaždin
tel: 042 398 540
<https://pedijatrija.info>

